

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της αρχαϊκής εποχής

Ενότητα 9: Δύο σημαντικοί υστεροαρχαϊκοί
κυλικογράφοι (περ. 500-470/460 π.Χ.) -
Υστεροαρχαϊκοί Μανιεριστές αγγειογράφοι
(περ. 480-460 π.Χ.)

Ευρυδίκη Κεφαλίδου
Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

ΙΑ 31: Αττική
ερυθρόμορφη
αγγειογραφία
της αρχαϊκής
εποχής

Μάθημα 9

Ευρυδίκη
Κεφαλίδου

**Α. Οι δύο τελευταίοι σημαντικοί
υστεροαρχαϊκοί κυλικογράφοι
(περ. 500-470/460 π.Χ.):**

Δούρης και **Μάκρων**

**Β. Υστεροαρχαϊκοί Μανιεριστές αγγειογράφοι
(περ. 480-460 π.Χ.)**

Ζωγράφος του Χοίρου
Ζωγράφος του Λένινγκραντ
Ζωγράφος του Πανός

Δούρης
περ. 500/490-
470/460 π.Χ.

ΔΟΡΙΣ ΕΛΡΑΦΣΕΝ

Ηώς και Μέμνων

Κύλικα, Λούβρο

Περ. 550 αγγεία
δικά του
ή “κοντά του”

Έχει υπογράψει τα 50

Αξιόλογος
σχεδιαστής

Λυγρές μορφές
με χάρη και ηρεμία
(ακόμη και σε σκηνές
που εμπεριέχουν
βία..)

ΔΟΡΙΣ ΕΛΡΑΦΣΕΝ

Κύλικα, Λούβρο
λεπτομέρεια

Χαρακτηριστικό
μοτίβο στην
περιφέρεια
του τόντου =
μαιανδρικό
άγκιστρο
εναλλάξ
με τετράγωνο
με σταυρό

Δούρης

Ο δράκος εξεμεί τον
Ιάσωνα

Η συγκεκριμένη
παραλλαγή του μύθου
Δεν υπάρχει στη
σωζόμενη
γραφτή παράδοση

Ίσως ο Ιάσων
μπήκε μέσα του
για να τον σκοτώσει
διότι απέξω τον
προστάτευσε το
άτρωτο δέρμα του ...
Δύσκολο να είμαστε
βέβαιοι ...

Εικόνα 6

Δούρης

Πηλέας και Θέτιδα

Εικόνα 5

Δούρης

Κύλικα
Βερολίνο

Πύθων
εποίησεν

Δούρης
έγραψεν

Εικόνα 7

Δούρης

Κύλικα
Λούβρο

Πύθων εποίησεν

Δούρης έγγραφσεν

Δούρης

Κύλικα

J. P. Getty

Κλεοφράδης εποίησεν

Δούρης έγγραφσεν

Δούρης

Κύλικα,
Παρίσι, CdM

Ήρα και
Προμηθέας

This image is under copyright. Not for publication.

Δούρης Εξωτερικό κύλικας με Ήρα και Προμηθεά: Ηρακλής και Λίνος

Δούρης

Εικόνα 12

Δούρης

Επεξεργασία
μαλλιού (?)

Κάλαθοι

Εικόνα 14

Δούρης

Κύλικά στο Βερολίνο – πολύ σημαντική

Δούρις έγγραφσεν

(στο εσωτερικό, όπου εικονίζεται αθλητής)

Α και Β = σκηνή σχολείου – κηρωμένες πινακίδες γραφής
(και στύλοι) / κύλινδρος παπύρου

Εικόνα 15

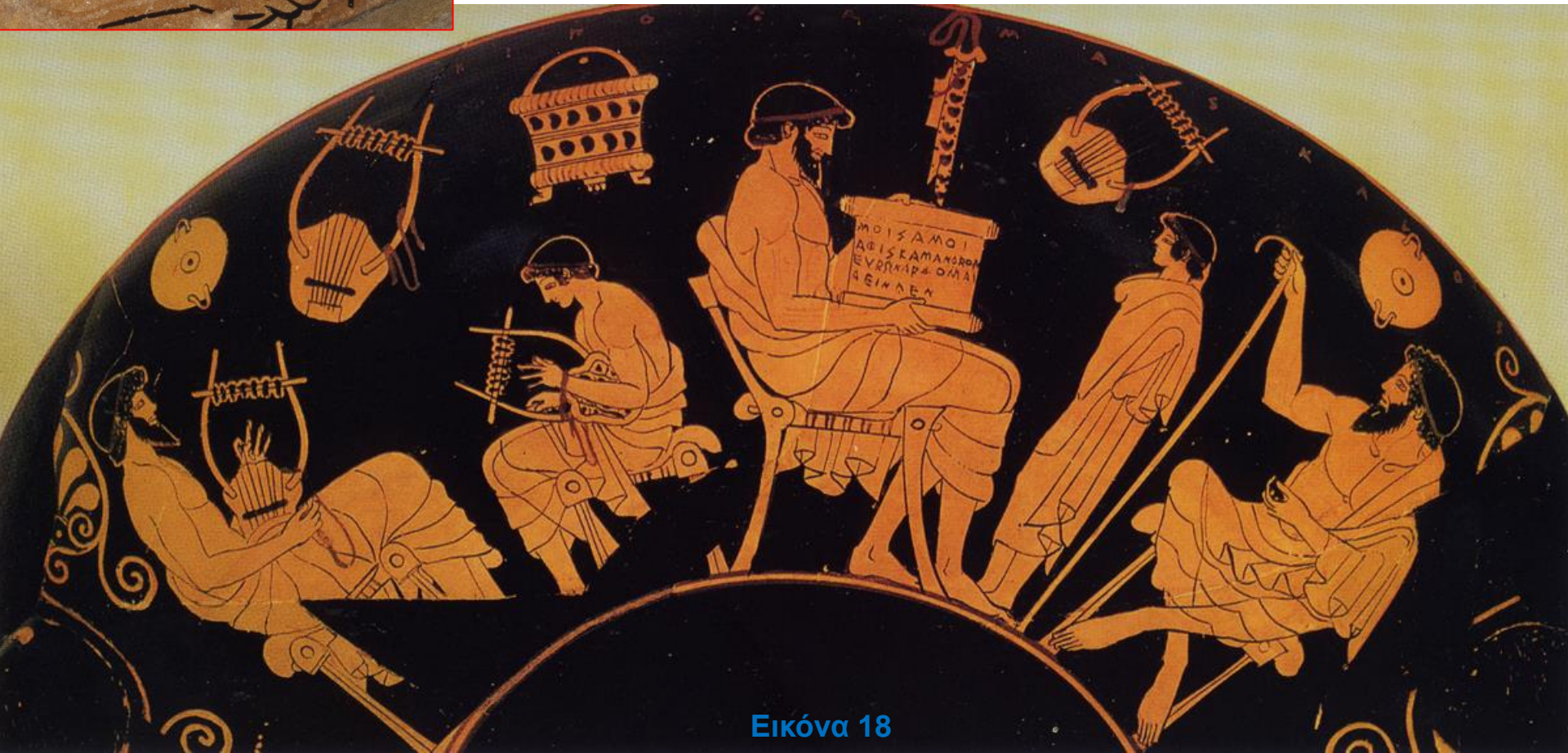
Άλλος πάπυρος,
σε αγγείο του
Ζ. του Ακεστορίδη
Μουσείο J. P. Getty

Εικόνα 16

Εικόνα 17

Εικόνα 18

Δούρης

Κύλικα - Βρετανικό Μουσείο

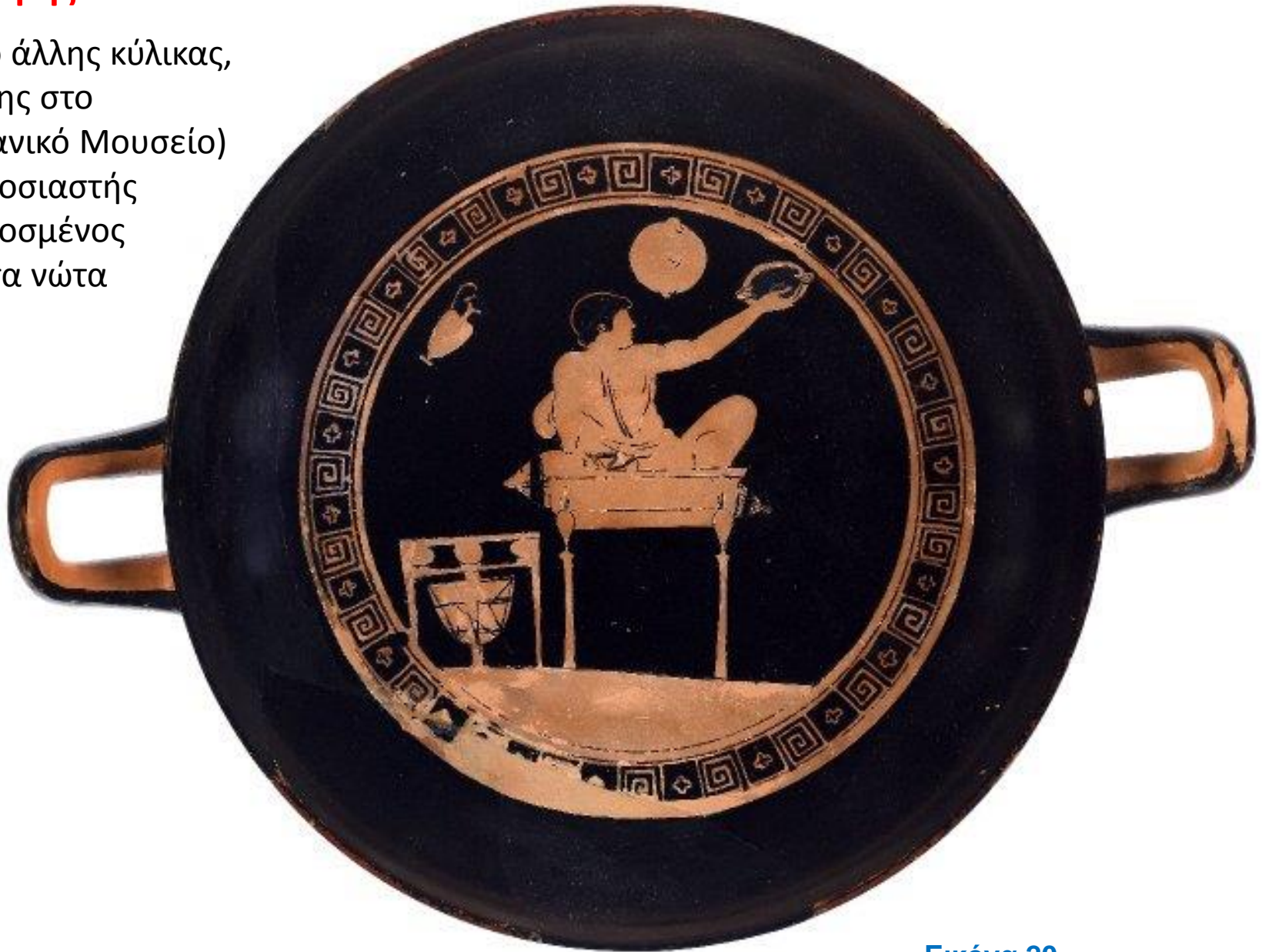

Εικόνα 19

Δούρης

Τόντο άλλης κύλικας,
(επίσης στο
Βρετανικό Μουσείο)
συμποσιαστής
αποδοσμένος
από τα νώτα

Εικόνα 20

Εικόνα 21

Δούρης

Κύλικα, Fort Worth, Texas: Βάκχες και Πενθεύς (αλλά και Σάτυρος).

Εικόνα 22

Εικόνα 23

Δούρης

Ψυκτήρας
Βρετανικό
Μουσείο

Δούρης

Ψυκτήρας
Βρετανικό
Μουσείο

Σάτυρος
ντυμένος
σαν Ερμής

Επιρροή
από κάποιο
σατυρικό
δράμα
ή έμπνευση
του
Δούρη;;;

Εικόνα 24

Δούρης

Αρύβαλλος
ΕΑΜ

Δύο γραπτές επιγραφές:
ΔΟΡΙΣ ΕΠΟΙΕΣΕΝ

**ΑΣΟΠΟΔΩΡΟ ΗΕ
ΛΕΚΥΘΟΣ**

«Αυτή η λήκυθος ανήκει
στον Ασωπόδωρο»

Ειδική παραγγελία ... αφού
οι επιγραφές είναι πριν από
το ψήσιμο.

Βρέθηκε σε τάφο στην
Αθήνα ... προφανώς ήταν ο
τάφος του Ασωπόδωρου.

Οι αρχαίοι ονόμαζαν το
σχήμα αυτό λήκυθο ... ή
μήπως «λήκυθος» σήμαινε
γενικώς το «μυροδοχείο» ;;;;

This image is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 26

Δούρης

Δύο υπογραφές:
Δούρης έγγραφσεν
Δούρης εποίησεν

Κάνθαρος ιδιαίτερου σχήματος
Βρυξέλλες
Αμαζονομαχία με Ηρακλή

Εικόνα 27

This image is under copyright. Not for publication.

Κύκλος του Δούρη

Ο Ηρακλής
πλέει
στο κύπελλο
του
Ήλιου

Μάκρων

Εικόνα 30

Αποδίδονται πάνω από 800 αγγεία σε αυτόν ή στον κύκλο του!

Υπογράφει μόνο σε 1-2 αγγεία

Μάλλον συνεργάστηκε σχεδόν αποκλειστικά με τον κεραμέα Ιέρωνα (που υπογράφει σε πάνω από 30 έργα που αποδίδονται στον Μάκρωνα)

Υπογραφή Ιέρωνα: άλλοτε εγχάρακτη κι άλλοτε γραπτή ...

This image is under copyright. Not for publication.

This image is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 29

Μάκρων

Λίγο πιο «βαρύ χέρι»
από εκείνο
του Δούρη

Πιο στιβαρές μορφές

Στα καλύτερα
έργα του:
εξαιρετικές
λεπτομέρειες

π.χ. ρούχα,
μαλλιά,
έπιπλα,
δέρμα κλπ.

Κύλικα στη
Villa Giulia

Ξανθιά και
μελαχροινές
μαινάδες

This image is under copyright. Not for publication.

Μάκρων

Στα πλαίσια των μεταλλίων του:
σχεδόν πάντα
κανονικός συνεχής μαϊάνδρος

Εικόνα 33

Μάκρων

Από τα
μυθολογικά
θέματα
προτιμάει
τα Τρωικά

Κύλικα
Λούβρο

Εικόνα 35

Μάκρων

Σκύφος - Βοστώνη

Ελένη, με τον Πάρη και με τον Μενέλαο
στην Α και Β όψη

Εδώ και η μόνη βέβαιη υπογραφή του ...

Γενικά = ζωγραφίζει αρκετούς σκύφους

Εικόνα 36

Εικόνα 37

Μάκρων

Κύλικα
Βερολίνο

Κρίση
του
Πάρη

Εικόνα 38

Μάκρων Σκύφος. Αναχώρηση Τριπόλεμου

Μάκρων

Από τις σκηνές της καθημερινής ζωής προτιμάει τα συμπόσια και τους κώμους

Εικόνα 40

Εικόνα 41

Εικόνα 42

Ανήκει στην Ομάδα των
«Αγγείων των Ληναίων» - Lenaia Vases.

Σε όλα μια ομάδα γυναικών (θνητών προφανώς)
εκτελεί λατρευτικές πράξεις γύρω από ένα ξόανο
του Διονύσου ...

Πρόβλημα και η γιορτή και η ερμηνεία τους

This image is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 43

Υστεροαρχαϊκοί Μανιεριστές

(περ. 480-460 π.Χ.)

... δηλαδή μιμητές των παλαιότερων σπουδαίων αγγειογράφων της αρχαϊκής εποχής

Έχουν «αρχαϊκούς τύπους αλλά χωρίς αρχαϊκή ουσία»...

- Διακοσμούν κυρίως κιονωτούς κρατήρες, πελίκες και υδρίες
- Ψηλόλιγνες μορφές, μικρά κεφάλια, υπερβολικές χειρονομίες, υπερβολικά λεπτομερής έως και περιττή διακόσμηση στα ρούχα, ελάχιστη προσοχή στη φυσιοκρατία, κοινότυπα θέματα, «θεατρinισμός» ...

Ωστόσο ... είναι καλοί ζωγράφοι!

Ζωγράφος του Χοίρου

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

Ζωγράφος του Πανός = ο πιο σημαντικός

Ζωγράφος του Χοίρου – Pig Painter

περ. 100 αγγεία δικά του ή κοντά του

Πολύ κοντά στον Μύσωνα –πολλοί κιονωτοί κρατήρες

Συχνά: αθλητές και συμπόσια

Λίγες μυθολογικές σκηνές ...
και μάλιστα 'παλιομοδίτικες' ...

Πελίκη
Cambridge

Οδυσσέας και Εύμαιος
Επώνυμο αγγείο (λόγω των δύο χοίρων ...)

This image is under copyright. Not for publication.

Ζωγράφος του Χοίρου

This image is under copyright. Not for publication.

Ζωγράφος του Χοίρου

Δύο κιονωτοί κρατήρες

Γενικά: πολλά διονυσιακά θέματα

Εικόνα 46

ge is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 47

Ζωγράφος του Χοίρου

Κιονωτός κρατήρας

Διόνυσος και Σάτυροι
σε πατητήρι

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

Περ. 150 αγγεία
δικά του ή κοντά του

Ικανός στην εικαστική αφήγηση

Ψηλόλιγνες μορφές
σε ψηλόλιγνα αγγεία

Αμφορέας με στριφτές λαβές
Μόναχο

Εικόνα 49

Εικόνα 50

This image is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 51

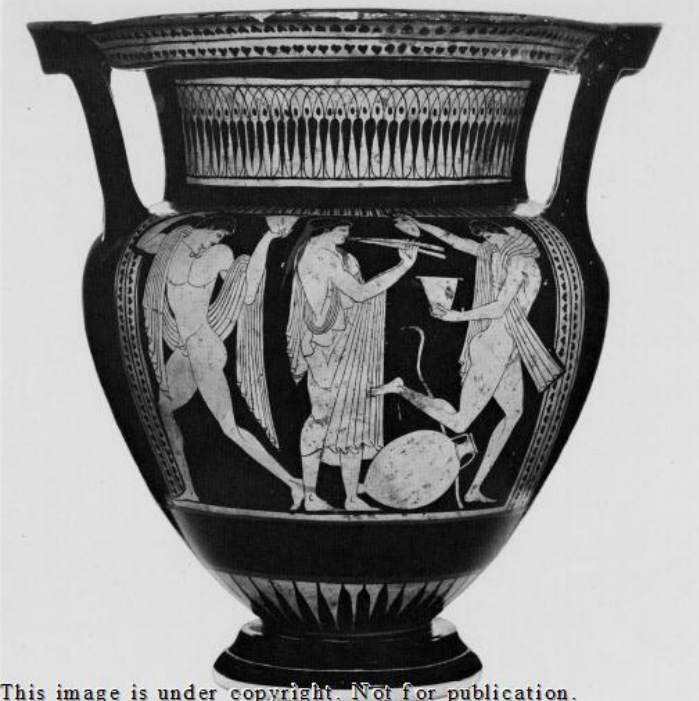
Εικόνα 53

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

4 κιονωτοί κρατήρες

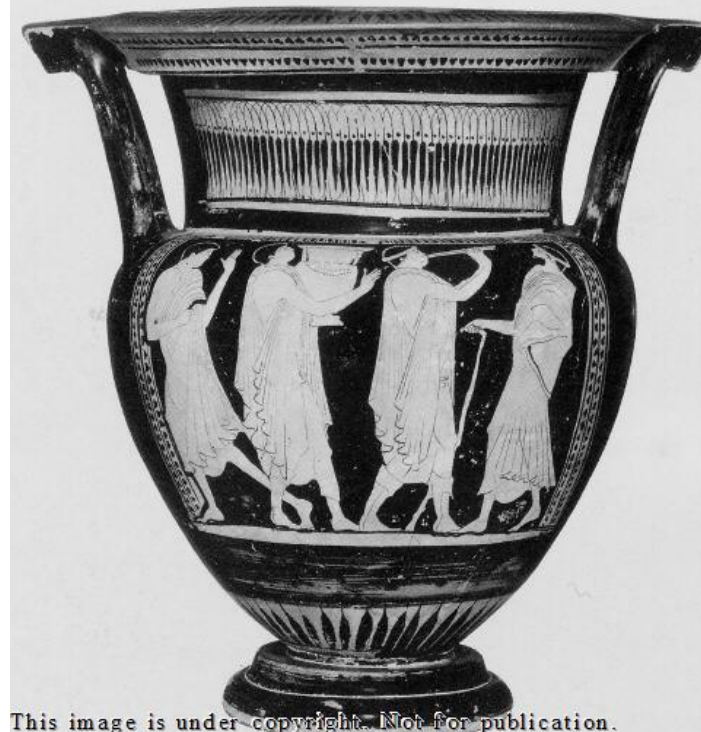
Μανιερισμός στις
παραστάσεις

This image is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 52

Εικόνα 54

This image is under copyright. Not for publication.

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

Εικόνα 55

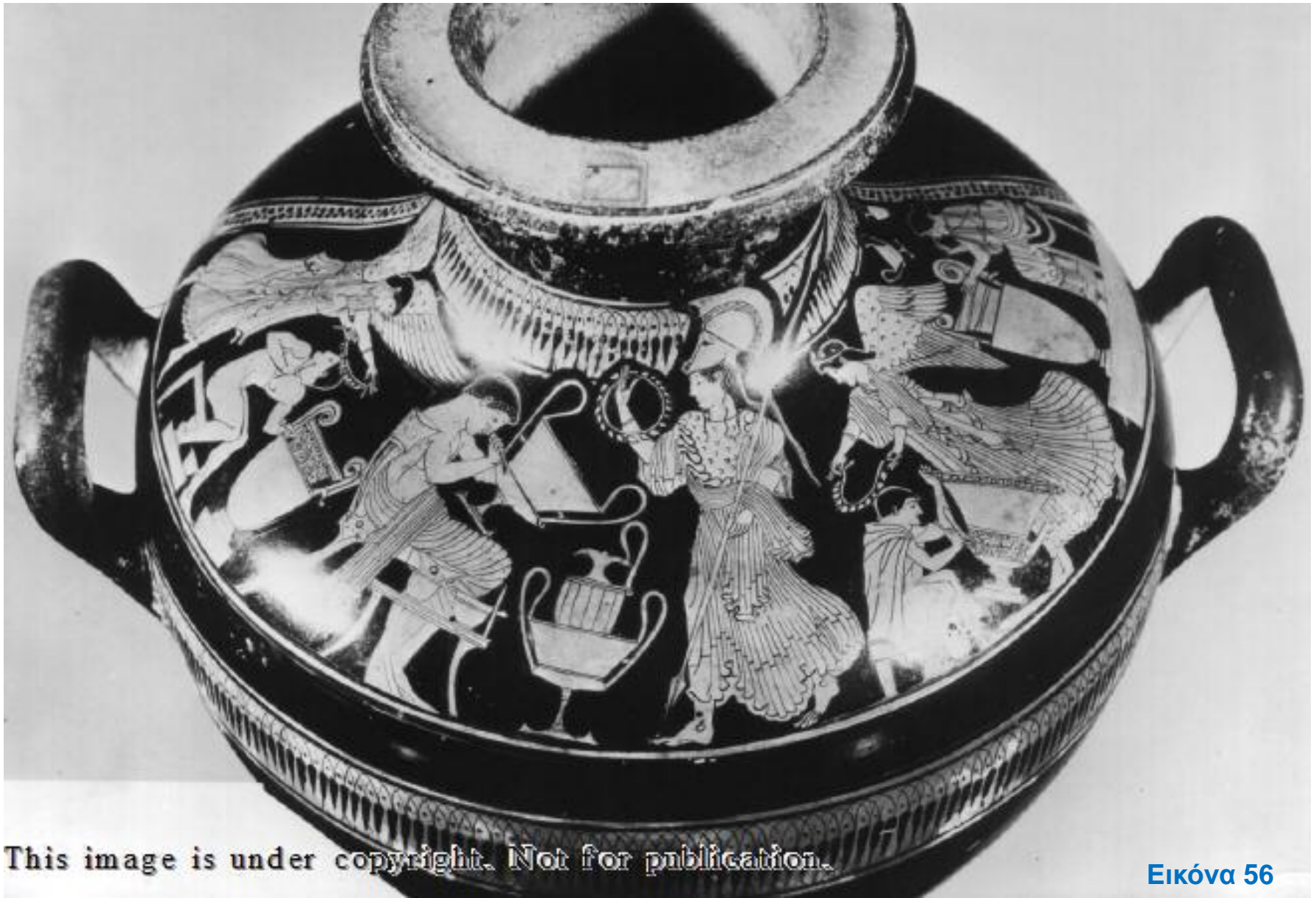
Ορισμένες εξαιρέσεις στο μανιεριστικό του θεματολόγιο ... 1-4

1) Κιονωτός κρατήρας - Λούβρο (με αρχαίες επισκευές) : Φινέας, Βορεάδης και άλλος Αργοναύτης

Ζωγράφος του Λένινγκραντ 2) Υδρία - Μιλάνο

Σημαντική = απεικόνιση κεραμικού (;) εργαστηρίου με Αθηνά και Νίκες (και γυναίκα!)
Μήπως εννοούνται μεταλλικά τα αγγεία? Κάπως 'ιδιαίτερα' τα σχήματά τους ...

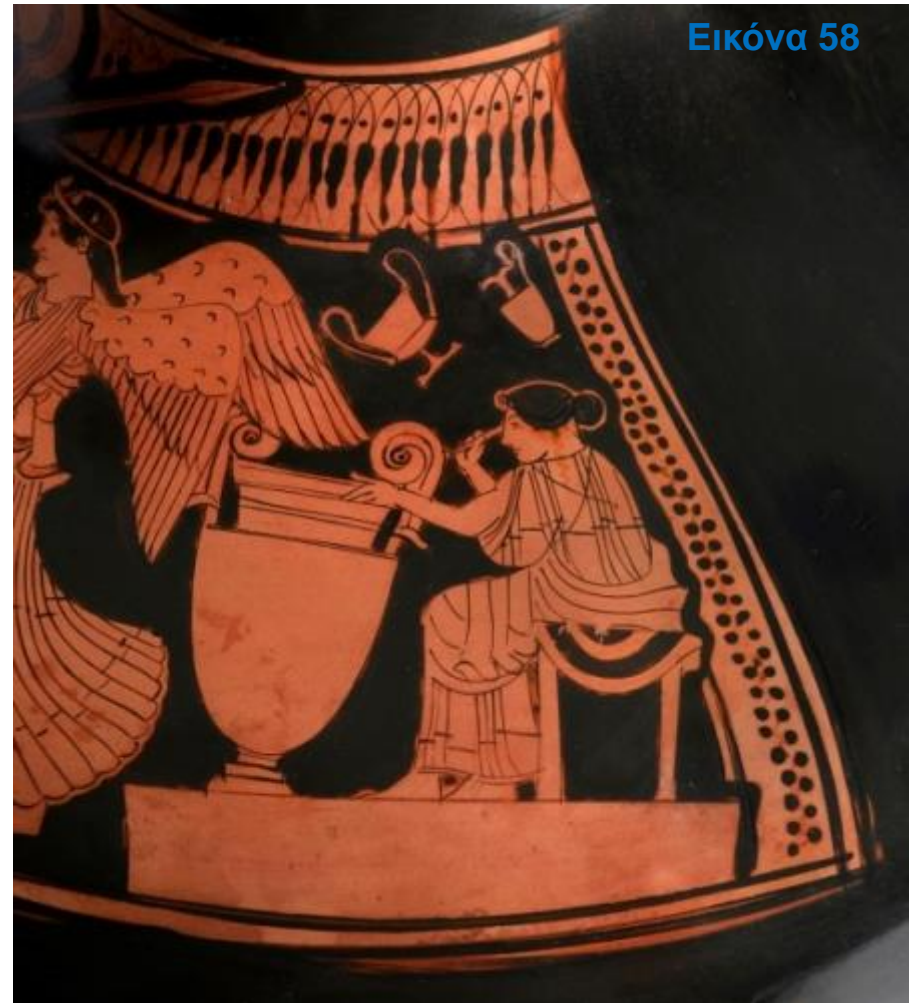

This image is under copyright. Not for publication.

This image is under copyright. Not for publication.

Εικόνα 57

Εικόνα 58

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

Υδρία

Μιλάνο

Λεπτομέρειες – και γυναίκα εργαζόμενη

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

3) Υδρία

Γηραιοί Σάτυροι, με σκήπτρα(!), επισήμως ντυμένοι και καθισμένοι απέναντι από Σφίγγα ... πολύ πιθανή η επιρροή του αγγειογράφου από κάποιο σατυρικό δράμα ...

Εικόνα 59

Εικόνα 60

Ζωγράφος του Λένινγκραντ

4) Υδρία
Βοστώνη

Σάτυροι –υποκριτές
(βλ. τα σορτσάκια)
συναρμολογούν
ένα έπιπλο
Και αυλητής με
επίσημη στολή
παράστασης =
Πιθανότατα
επιρροή
από κάποιο
σατυρικό δράμα
(λ.χ.
Θαλαμοποιό
του Αισχύλου).

Ζωγράφος του Πανός Επώνυμο αγγείο - Κωδωνόσχημος κρατήρας - Βοστώνη - περ. 470 π.Χ.
Ο Πάν καταδιώκει έναν νεαρό βοσκό

Μυθολογικές σκηνές που μοιάζουν σαν να τις έχει επινοήσει ο ίδιος

Εικόνα 62

Ζωγράφος του Πανός

Επώνυμο αγγείο

Κρατήρας - Βοστώνη,
περ. 470 π.Χ

Β ΟΨΗ: Άρτεμη και Ακταίων

Εικόνα 63

Ζωγράφος του Πανός

Επώνυμο αγγείο

Λεπτομέρεια =
χρήση «χρώματος»

Εικόνα 64

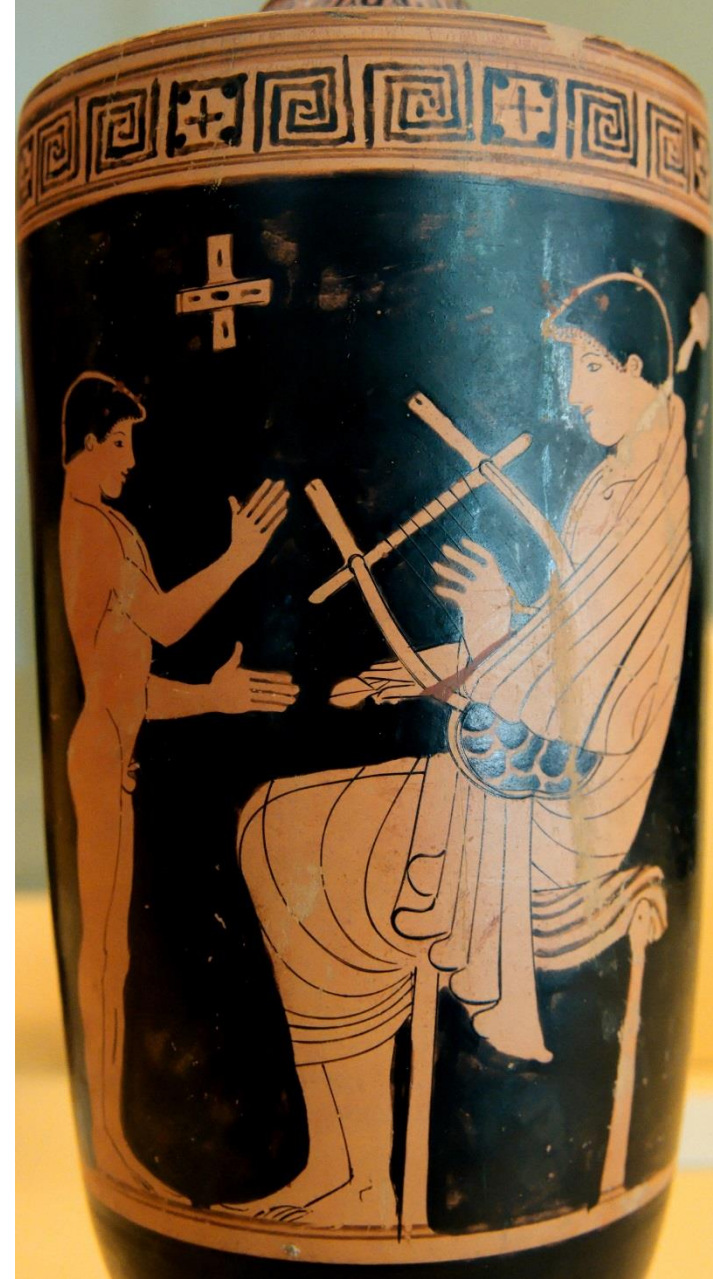
Ζωγράφος του Πανός

Ο τελευταίος σημαντικός εκπρόσωπος της
αρχαϊκής αγγειογραφίας

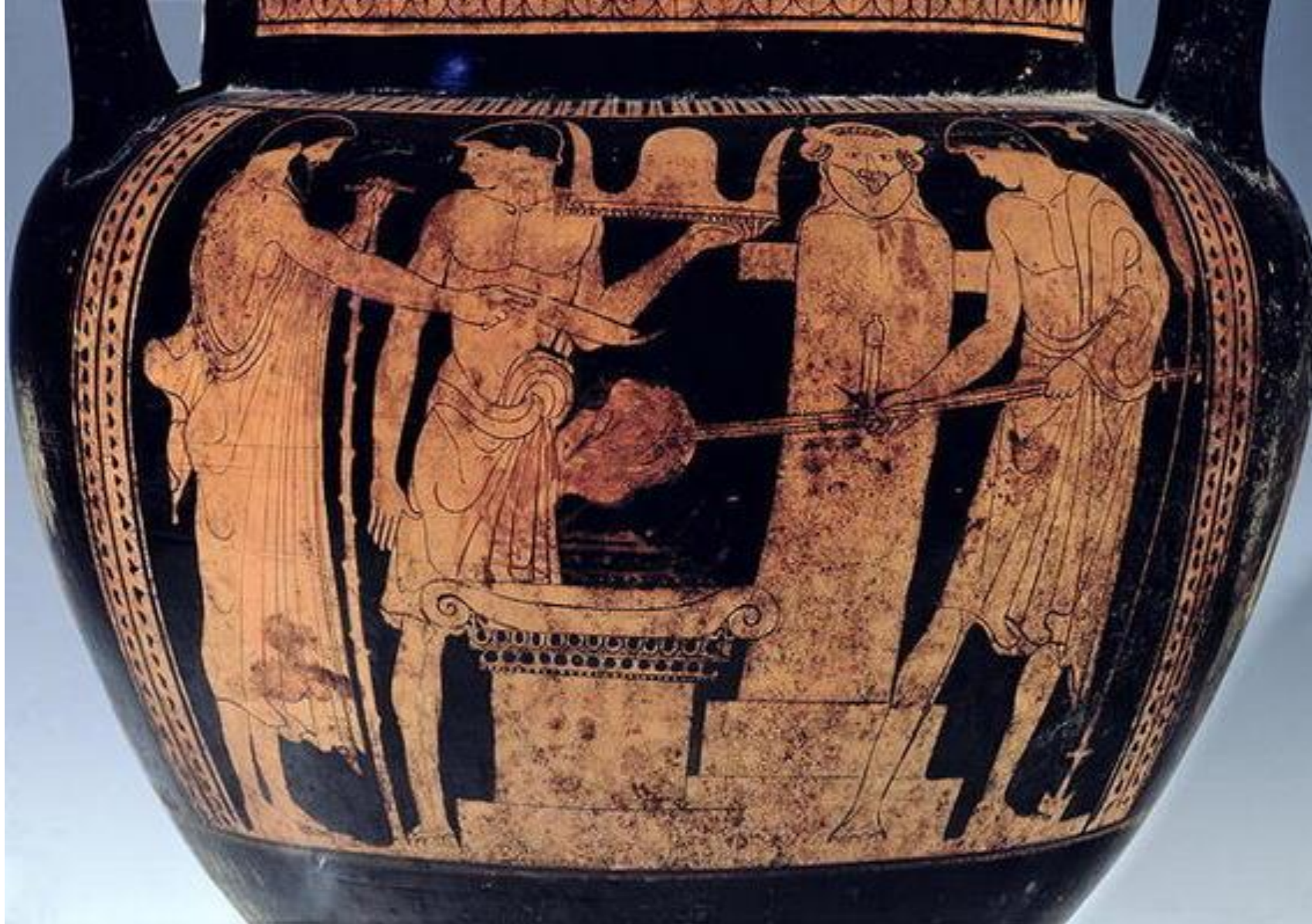
Μεγάλη ποικιλία σχημάτων, μικρών και μεγάλων
(λ.χ. και λήκυθοι, μικροί αμφορείς, πελίκες, λουτροφόροι
κλπ).

Εικόνα 65

Εικόνα 66

Εικόνα 67

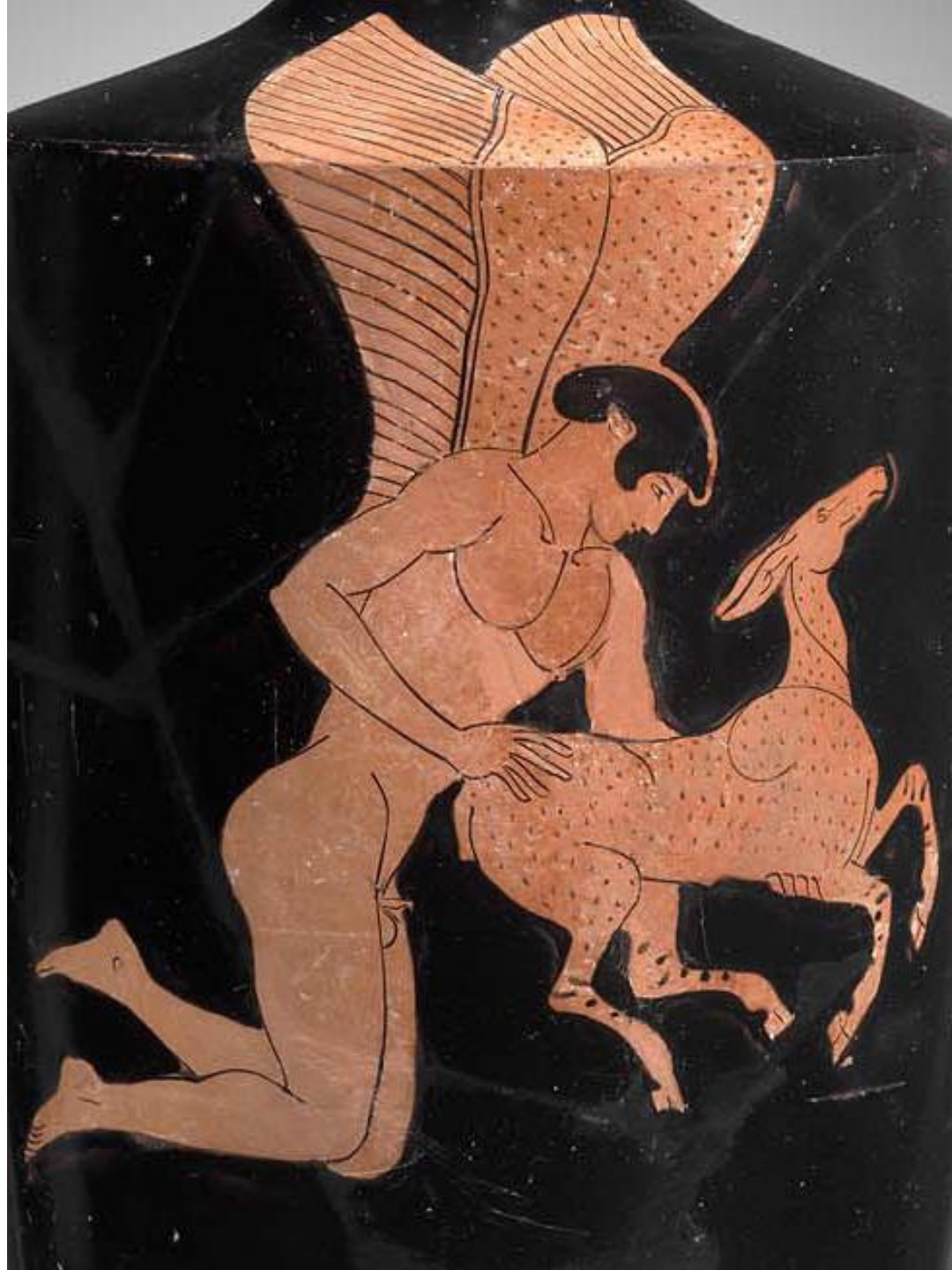
Ζωγράφος του Πανός

Αγαπά τις σκηνές της καθημερινής ζωής αλλά και της θρησκείας (λατρεία – θυσίες)

Ζωγράφος του Πανός

Συχνά:

- θεατρικότητα σκηνών,
- εξεζητημένα ενδύματα
- έντονες κινήσεις

Εικόνα 68

Ζ. του Πανός

Εικόνα 69

Ψυκτήρας στο Μόναχο –Ο Δίας χωρίζει τον Απόλλωνα (και την Άρτεμη) από τον Ίδα που αρπάζει τη Μάρπησσα ...ενώ τη διεκδικεί και ο Απόλλων ... ο Δίας της είπε να διαλέξει ... αυτή προτίμησε τον Ίδα ... φοβούμενη ότι ο θεός θα την εγκαταλείψει όταν γεράσει!

Ζωγράφος του Πανός

Πελίκη - Αθήνα, ΕΑΜ - περ. 480-470 π.Χ.

Ηρακλής – Βούσιρις (που θυσίαζε
τους ξένους στον Δία) – ιερείς/ακόλουθοι

Αφρικανοί με νεγροειδή χαρακτηριστικά
και περιτομή!

Εικόνα 70

Εικόνα 71

Ζωγράφος του Πανός Beazley : «Ξεκινά σαν μανιεριστής και τελιώνει σαν μανιεριστής, αλλά στο ενδιάμεσο διάστημα είναι κάτι περισσότερο».

Εικόνα 72

New York, Market. Christie's
470-460 π.Χ.

Υδρία

Έργο ενός αταύτιστου μανιεριστή
Επτά επί Θήβαις - προετοιμασία

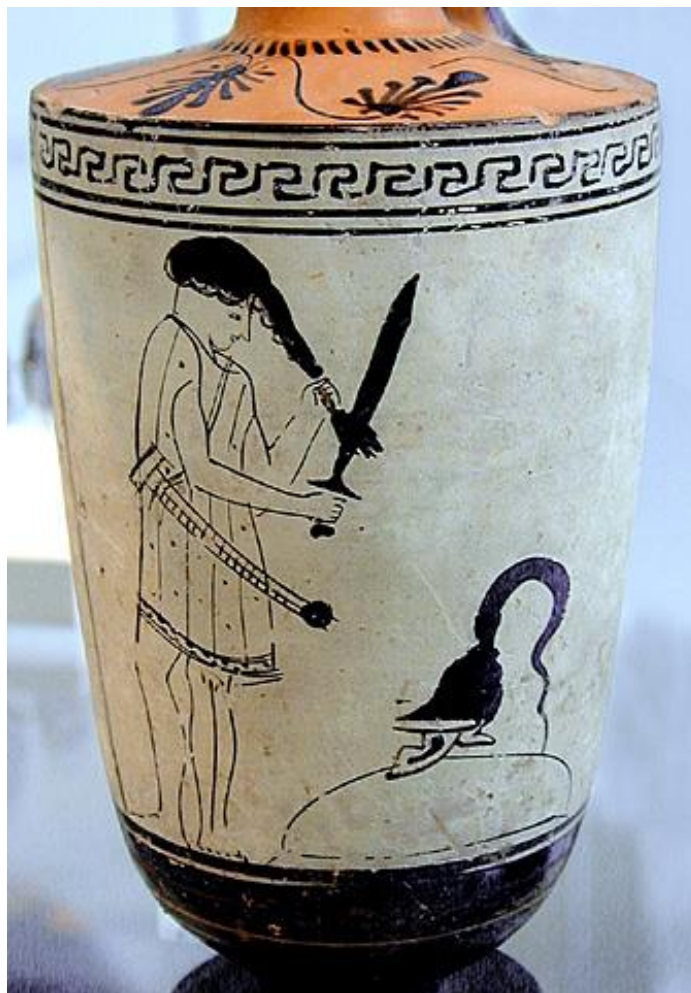
Εικόνα 73

Εικόνα 74

Κουρά: πανάρχαιο
διαβατήριο έθιμο
(ήδη από τον Όμηρο).

Μέχρι σήμερα
(κουρά στη βάφτιση,
κουρά μοναχών...)

Εικόνα 75

Ζ. του Νίκωνος και Ζ. του Οιονοκλή
(θα τους δούμε στο επόμενο μάθημα)

Εικόνα 76

Τέλος Ενότητας

Δύο σημαντικοί υστεροαρχαϊκοί
κυλικογράφοι (περ. 500-470/460 π.Χ.) -
Υστεροαρχαϊκοί Μανιεριστές
αγγειογράφοι (περ. 480-460 π.Χ.)

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Ευρυδίκη Κεφαλίδου. «Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της αρχαϊκής εποχής. Δύο σημαντικοί υστεροαρχαϊκοί κυλικογράφοι (περ. 500-470/460 π.Χ.) - Υστεροαρχαϊκοί Μανιεριστές αγγειογράφοι (περ. 480-460 π.Χ.).». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ARCH4/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

1. A Terracotta Attic Red-figure Vase Fragment, Attributed to Euphronios, Ancient Art, All rights reserved,

<https://www.flickr.com/photos/antiquitiesproject/4845098912/>

2. "Eos Memnon Louvre G115" by Signed by Douris (painter) and Kalliades (potter) - User:Bibi Saint-Pol, own work, 2007-05-09. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Eos_Memnon_Louvre_G115.jpg#/media/File:Eos_Memnon_Louvre_G115.jpg

3. "Signature Douris Louvre G115" by Douris (painter, signed) and Kalliades (potter, signed) - Jastrow (2007). Image renamed from Image:Signature Douris Louvre G145.jpg. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Signature_Douris_Louvre_G115.jpg#/media/File:Signature_Douris_Louvre_G115.jpg

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

4. "Douris cup Jason Vatican 16545" by Douris - Shii, 2006-03-20. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Douris_cup_Jason_Vatican_16545.jpg#/media/File:Douris_cup_Jason_Vatican_16545.jpg

5. "Thetis Peleus Cdm Paris 539" by Douris - Jastrow (2007). Image renamed from Image:Thetis Peleus CdM.jpg. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Thetis_Peleus_Cdm_Paris_539.jpg#/media/File:Thetis_Peleus_Cdm_Paris_539.jpg

6. Detail from "Thetis Peleus Cdm Paris 539" by Douris - Jastrow (2007). Image renamed from Image:Thetis Peleus CdM.jpg. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Thetis_Peleus_Cdm_Paris_539.jpg#/media/File:Thetis_Peleus_Cdm_Paris_539.jpg

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

7. "Athena Herakles Staatliche Antikensammlungen 2648" by Python (potter) and Douris (painter) - User:Bibi Saint-Pol, own work, 2007-02-13. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Athena_Herakles_Staatliche_Antikensammlungen_2648.jpg#/media/File:Athena_Herakles_Staatliche_Antikensammlungen_2648.jpg

8. "Pederastic gift Louvre G121" by Python (potter, signature), Douris (painter, signature) - Jastrow (2007). Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pederastic_gift_Louvre_G121.jpg#/media/File:Pederastic_gift_Louvre_G121.jpg

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

9. Douris (Greek (Attic), active 500 - 460 B.C.) Kleophrades (Greek (Attic), active about 490 B.C.), Attic Red-Figure Kylix, about 490 B.C., Terracotta, 12 x 24.1 cm (4 3/4 x 9 1/2 in.), The J. Paul Getty Museum, Villa Collection, Malibu, California, <http://www.getty.edu/art/collection/objects/10434/douris-kleophrades-attic-red-figure-kylix-greek-attic-about-490-bc/>

10. "Hera Prometheus Cdm Paris 542" by Douris - Jastrow (2006). Image renamed from Image:Hera Prometheus CdM 542.jpg. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hera_Prometheus_Cdm_Paris_542.jpg#/media/File:Hera_Prometheus_Cdm_Paris_542.jpg

11. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

12. "Drinking bowl, Theseus plunges Sciron into the sea, from Vulci (Italy), attributed to the painter Douris, around 480 BC, Altes Museum Berlin (13718490173)" by Carole Raddato from FRANKFURT, Germany - Drinking bowl, Theseus plunges Sciron into the sea, from Vulci (Italy), attributed to the painter Douris, around 480 BC, Altes Museum Berlin. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons -

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Drinking_bowl,_Theseus_plunges_Sciron_into_the_sea,_from_Vulci_\(Italy\),_attributed_to_the_painter_Douris,_around_480_BC,_Altes_Museum_Berlin_\(13718490173\).jpg#/media/File:Drinking_bowl,_Theseus_plunges_Sciron_into_the_sea,_from_Vulci_\(Italy\),_attributed_to_the_painter_Douris,_around_480_BC,_Altes_Museum_Berlin_\(13718490173\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Drinking_bowl,_Theseus_plunges_Sciron_into_the_sea,_from_Vulci_(Italy),_attributed_to_the_painter_Douris,_around_480_BC,_Altes_Museum_Berlin_(13718490173).jpg#/media/File:Drinking_bowl,_Theseus_plunges_Sciron_into_the_sea,_from_Vulci_(Italy),_attributed_to_the_painter_Douris,_around_480_BC,_Altes_Museum_Berlin_(13718490173).jpg)

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

13. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

14. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/tools/pottery/painters/keypieces/redfigure/douris.htm>

15. Roman wax writing tablet with bronze pen,

<http://www.backtohistory.com/Roman-wax-writing-tablet-with-bronze-pen>

16. Attic Red-Figure Cup Fragment (detail), Akestorides Painter. Greek, made in Athens, about 470–450 B.C. Terracotta, 2 11/16 in. long. The J. Paul Getty Museum, 86.AE.324, <http://blogs.getty.edu/iris/is-that-available-as-an-e-book-scrolling-through-an-ancient-text/#sthash.aH5IFGsl.dpufSdfsdf>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

17. Akestorides Painter (Greek (Attic), active about 470 - 450 B.C.), Attic Red-Figure Cup Fragment, about 470 - 450 B.C., Terracotta, 6.8 cm (2 11/16 in.), The J. Paul Getty Museum, Villa Collection, Malibu, California,

<http://www.getty.edu/art/collection/objects/12138/akestorides-painter-attic-red-figure-cup-fragment-greek-attic-about-470-450-bc/>

18. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/tools/pottery/painters/keypieces/redfigure/douris.htm>

19. Red-figured kylix attributed to Douris, London, British Museum E49, ARV2 432.53 (Beazley Archive vase no. 205096), Center for Hellenic Studies,

<http://wp.chs.harvard.edu/chs-fellows/author/elizabeth/>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

20. Cup, attributed to Douris, © Trustees of the British Museum, http://www.britishmuseum.org/research/collection_online/collection_object_details.aspx?objectId=461481&partId=1&searchText=kleophrades+painter&page=1

21. Red-Figure Cup Showing the Death of Pentheus (exterior) and a Maenad (interior), Douris (painter), Greek (active c. 500–460 B.C.), Late Archaic period (500–480 B.C.), c. 480 B.C., Terracotta, H. 5 in. (12.7 cm); Diam. 11 1/2 in. (29.2 cm), AP 2000.02, © 2015 Kimbell Art Museum, <https://www.kimbellart.org/collection-object/red-figure-cup-showing-death-pentheus-exterior-and-maenad-interior>

22. <https://www.studyblue.com/notes/n/aaah-150-study-guide-2011-12-spurgeon/deck/9727406> (image: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/139/flashcards/1167139/jpg/douris1330502001659.jpg>)

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

23. "Komos Douris BM E768" by Douris as a painter (signed) - Marie-Lan Nguyen (2006). Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Komos Douris BM E768.jpg#/media/File:Komos Douris BM E768.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Komos_Douris_BM_E768.jpg#/media/File:Komos_Douris_BM_E768.jpg)
24. <https://humidfruit.wordpress.com/page/48/> (image: <https://humidfruit.files.wordpress.com/2010/08/dsc04352.jpg>)
25. A 15375, Attic red-figure lekythos. From Athens. By Douris Painter. Ca. 480 B.C., © National Archaeological Museum, <http://www.namuseum.gr/collections/vases/classical/classic07-en.html>
26. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>
27. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

28. Nick Kinkaid, (CC BY-ND 2.0),

<https://www.flickr.com/photos/remotesky/4391998534/in/photostream/>

29. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

30. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

31. "Libation Macron Louvre G149" by Macron - Marie-Lan Nguyen (2011). Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Libation_Macron_Louvre_G149.jpg#/media/File:Libation_Macron_Louvre_G149.jpg

32. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

33. "Mainade satyros Staatliche Antikensammlungen 2654" by Hieron, signed (potter); Macron (painter) - User:Bibi Saint-Pol, own work, 2007-02-10. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mainade satyros Staatliche Antikensammlungen 2654.jpg#/media/File:Mainade satyros Staatliche Antikensammlungen 2654.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mainade_satyros_Staatliche_Antikensammlungen_2654.jpg#/media/File:Mainade_satyros_Staatliche_Antikensammlungen_2654.jpg)

34. "Achilles Hector Louvre G153" by Signed by Hieron, potter; Macron (painter) - Jastrow (2007). Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Achilles Hector Louvre G153.jpg#/media/File:Achilles Hector Louvre G153.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Achilles_Hector_Louvre_G153.jpg#/media/File:Achilles_Hector_Louvre_G153.jpg)

35. Drinking cup (skyphos) with the departure and recovery of Helen, Painter Makron, © Museum of Fine Arts, Boston,

<http://educators.mfa.org/ancient/drinking-cup-skyphos-departure-and-recovery-helen-64992>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

36. Drinking cup (skyphos) with the departure and recovery of Helen, Painter Makron, © Museum of Fine Arts, Boston,
<http://educators.mfa.org/ancient/drinking-cup-skyphos-departure-and-recovery-helen-64992>

37. Drinking cup (skyphos) with the departure and recovery of Helen, Painter Makron, © Museum of Fine Arts, Boston,
<http://educators.mfa.org/ancient/drinking-cup-skyphos-departure-and-recovery-helen-64992>

38. Berlin, StM 2291, from Vulci, by Makron. ARV2, 1962, 364, 52,
http://teegeoperanobilia.blogspot.gr/2012_01_01_archive.html

39. Skyphos, Made by: Hieron (potter), Attributed to: Makron (painter), © Trustees of the British Museum,
http://www.britishmuseum.org/research/collection_online/collection_object_details/collection_image_gallery.aspx?partid=1&assetid=595536001&objectid=461883

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

40. Drinking cup (kylix), Painter Makron, Museum of Fine Arts, Boston,
<http://www.mfa.org/collections/object/drinking-cup-kylix-153701>

41. Drinking cup (kylix), Painter Makron, Museum of Fine Arts, Boston,
<http://www.mfa.org/collections/object/drinking-cup-kylix-153701>

42. Maenads (one holding a thyrsos, another playing the double- aulos) dance around an altar and standing image of Dionysos. Red-figure kylix signed by Hieron (potter) and attributed to Makron, ca. 480. Diam. 33 cm. Simon, Erika. Die Griechischen Vasen. Hirmer Verlag, Munich: 1981. Plate 169 above,
<http://shelton.berkeley.edu/mymyth/terms12.html> (image:
<http://shelton.berkeley.edu/mymyth/pics12/9901060032.jpg>)

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

43. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/XDB/ASP/recordDetailsLarge.asp?recordCount=1&id={F2E549B7-AEFB-4251-8EAB-DD1FAB12ABEB}&fileName=IMAGES200%2FGER22%2FCVA.GER22.1057.1%2F&returnPage=&start=>

44 έως 45. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

46. Terracotta column-krater (bowl for mixing wine and water), attributed to the Pig Painter, The Metropolitan Museum of Art, Open Access for Scholarly Content (OASC), <http://www.metmuseum.org/collection/the-collection-online/search/247316>

47 έως 54. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

55. Phineas, (CC-BY-SA), <http://camphalfblood.wikia.com/wiki/Phineas>

56 έως 57. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

58. The Caputi Hydria, depicting a workshop where women work alongside with men on the decoration of pottery vessels. (From a private collection, Milan),

<http://women-of-the-antiquity.tumblr.com/post/76416322315/the-caputi-hydria-depicting-a-workhop-where-women>

59 έως 61. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.) <http://www.beazley.ox.ac.uk>

62. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/tools/pottery/painters/keypieces/redfigure/pan.htm>

63. The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/tools/pottery/painters/keypieces/redfigure/pan.htm>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

64. Pan empaita un pastor (detall), Sebastià Giralt, (CC BY-NC-SA 2.0),
<https://www.flickr.com/photos/sebastiagiralt/3210869598>

65. Athenian red-figure pelike; (a) youth carrying a couch and a table, (B), attributed to the Pan Painter, Ashmolean Museum of Art and Archaeology, University of Oxford, <http://www.ashmoleanprints.com/image/322169/the-pan-painter-pelike>

66. "Lyre playing Pan Painter MAN" by © Marie-Lan Nguyen / Wikimedia Commons. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lyre_playing_Pan_Painter_MAN.jpg#/media/File:Lyre_playing_Pan_Painter_MAN.jpg

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

67. Attic red-figure krater, detail, decorated with a scene of Vulcan's forge, 5th century BC (ceramic) - Pan Painter, <http://www.art-prints-on-demand.com/a/painter-pan/atticred-figurekraterdeta.html>

68. Oil flask (lekythos) with Eros holding a fawn, the Pan Painter, Museum of Fine Arts, Boston, <http://www.mfa.org/collections/object/oil-flask-lekythos-with-eros-holding-a-fawn-153781>

69. "Rape Marpessa Staatliche Antikensammlungen 2417" by Pan Painter - User:Bibi Saint-Pol, own work, 2007-02-10. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rape_Marpessa_Staatliche_Antikensammlungen_2417.jpg#/media/File:Rape_Marpessa_Staatliche_Antikensammlungen_2417.jpg

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

70. Detail from "NAMA Héraclès & Busiris" by Marsyas - Own work. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:NAMA_H%C3%A9racl%C3%A8s_%26_Busiris.jpg#/media/File:NAMA_H%C3%A9racl%C3%A8s_%26_Busiris.jpg

71. "NAMA Héraclès & Busiris" by Marsyas - Own work. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons -

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:NAMA_H%C3%A9racl%C3%A8s_%26_Busiris.jpg#/media/File:NAMA_H%C3%A9racl%C3%A8s_%26_Busiris.jpg

72. "Rape Thetis Pig Painter MAN" by Pig Painter - Marie-Lan Nguyen (User:Jastrow), 2008-05-02. Licensed under CC BY 2.5 via Wikimedia Commons -

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rape_Thetis_Pig_Painter_MAN.jpg#/media/File:Rape_Thetis_Pig_Painter_MAN.jpg

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

73. Detail from an Attic red-figure vase c.470-460 BC. New York, Market, © Christie's, The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/dictionary/Dict/ASP/dictionaryBody.asp?name=Seven%20against%20Thebes.html>

74. Detail from an Attic red-figure vase c.470-460 BC. New York, Market, © Christie's, The Beazley Archive (This image is under copyright. Not for Publication. It may be used only for educational purposes.)

<http://www.beazley.ox.ac.uk/dictionary/Dict/ASP/dictionaryBody.asp?name=Seven%20against%20Thebes.html>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων **Εικόνων/Φωτογραφιών**

75. Oil flask depicting warrior cutting lock of hair, white-ground lekythos attributed to Nikon painter shows youth cutting sacrificial lock of hair before battle; may refer to Seven Against Thebes; Greek, 460-450 BCE, New York; Metropolitan Museum.

Credits: Paula Chabot, 2000,

http://www.vroma.org/images/mcmanus_images/paula_chabot/index2.html

(image:

http://www.vroma.org/images/mcmanus_images/paula_chabot/haircutting.jpg)

76. Lekythos (Oil Pitcher), c. 480-470 BC, attributed to Oionokles Painter (Greek), red-figure terracotta, Overall - h:43.50 w:16.50 cm (h:17 1/8 w:6 7/16 inches), The Charles W. Harkness Endowment Fund 1928.660, The Cleveland Museum of Art,

<http://www.clevelandart.org/art/1928.660>